

Handläggare
Maja Pääjärvi
Telefon: 08-50831735**Till**
Kulturnämnden
2026-06-09

Skrivelse om målarverkstad med inspiration av musikverksamheten El Sistema

Svar på skrivelse från Isabel Smedberg-Palmqvist (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras genom kulturförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Isabel Smedberg Palmqvist (L) har i en skrivelse inlämnad till kulturnämnden ställt ett antal frågor om hur kulturförvaltningen ser på förutsättningar för och möjligheter med att starta upp en målarverkstad i Kulturskolan med inspiration av musikverksamheten El sistema.

Kulturförvaltningen har besvarat frågorna som lämnats i skrivelsen. I enlighet med Kulturskoleplanen arbetar Kulturskolan med att utveckla verksamhetsformatet Verksamhet i samverkan med skolan för att nå fler av Stockholms barn och unga. Det finns goda möjligheter att etablera olika koncept i samverkan med skolan inom Kulturskolans samtliga ämnesområden. Kulturförvaltningen är positiv till att få ett budgetuppdrag för att utöka formatet Verksamhet i samverkan med skolan, till exempel inom ämnesområdet konst och media. För att starta ett nytt koncept i samverkan med skolan krävs en tydlig samverkan med skolan som är förankrad på samtliga nivåer i utbildningsförvaltningen

Ärendet

Isabel Smedberg Palmqvist (L) har i en skrivelse inlämnad till kulturnämnden ställt ett antal frågor om hur kulturförvaltningen ser på förutsättningar för och möjligheter med att starta upp en målarverkstad i Kulturskolan med inspiration av musikverksamheten El sistema.

1. Hur ser kulturförvaltningen på möjligheten att etablera en regelbunden, El Sistema-inspirerad målarverkstad för barn och unga som ett komplement till befintliga kultur- och bildningsaktiviteter?
2. Hur bedömer kulturförvaltningen att ett sådant initiativ kan bidra till att stärka barns och ungas kreativitet, samarbetsförmåga och

deltagande i kultur, särskilt bland grupper som i dag har begränsad tillgång till kreativa aktiviteter?

3. Ämnar kulturförvaltningen utreda vilka organisatoriska och finansiella förutsättningar som krävs för att starta och driva en målarverkstad med låg eller ingen avgift för deltagarna, samt hur ett sådant projekt kan kopplas till andra kommunala initiativ inom kultur, utbildning och fritid?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Kulturskolan.

Förvaltningens synpunkter

1. Hur ser kulturförvaltningen på möjligheten att etablera en regelbunden, El Sistema-inspirerad målarverkstad för barn och unga som ett komplement till befintliga kultur- och bildningsaktiviteter?

Ett utvecklingsområde i Kulturskoleplanen är att Kulturskolans arbete tillsammans med andra ska stärka barn och ungas möjligheter till ett liv med kultur. Ett åtagande är att Kulturskolan ska utöka samverkan med skolan för att ge fler barn och unga möjlighet att ta del av verksamheten. Att utveckla det kostnadsfria verksamhetsformatet Verksamhet i samverkan med skolan bidrar till att Kulturskolan når detta åtagande, eftersom Kulturskolans verksamhet i samverkan med skolan når många deltagare som annars inte hittar till Kulturskolan.

Exempel på verksamhet i samverkan med skolan är årskursverksamheten (Förskoleklassens dans, Tvåornas kör, Fyrornas teater, Sexornas film) och Kulturskolans orkesterskola/El Sistema.

Kulturskolans orkesterskola/El sistema

Kulturskolans orkesterskola/El Sistema är en väsentlig del av verksamhetsformatet Verksamhet i samverkan med skolan. Kulturskolans orkesterskola/El Sistema når cirka 3000 deltagare runt om i staden i samverkan med grundskolan. Enheten arbetar nära grundskolan med ett tydligt arbetssätt för samverkan och gemensamma målsättningar.

Kulturskolans orkesterskola/El sistema ger barn och unga möjlighet att utveckla sina musikaliska färdigheter och uppleva glädjen i att spela tillsammans. Enheten erbjuder verksamhet i skolan från och med förskoleklass upp till ungdomssymfoniorkester. Undervisningen innehåller musikteori, orkesterspel, instrumentundervisning och tillgång till digitalt material. I förskoleklass, årkurs ett och årkurs två genomförs undervisningen

under skoltid och är obligatorisk för deltagarna. I årskurs tre är undervisningen frivillig och genomförs efter skoltid. Efter årskurs tre erbjuds möjligheten att fortsätta i Kulturskolans orkesterskola via deltagande i ämneskurser och orkester. Kurserna erbjuds efter skoltid.

För att eleverna ska få så bra förutsättningar som möjligt krävs det att skolan bidrar med:

- **Praktiska förutsättningar** såsom lämpliga lokaler, schemaläggning som fungerar med skolans ämnen, stöd kring förvaring och säkerhet, information om schemabrytande dagar och skolans kalendarium.
- **Pedagogiskt stöd** såsom aktiv och kontinuerlig kommunikation med Kulturskolans lärare, uppmuntran och stöd till elevernas övning och medföljande personal till elever i årskurs ett och två.
- **Tekniska resurser** såsom projektor eller skärm för visning av digitalt material och internetuppkoppling.
- **Föräldrakontakt såsom** hjälp att informera vårdnadshavare om lektioner, instrumenthantering och konserter samt hjälp vid hantering av samtyckesblanketter och eventuella frågor.
- **Gemensamt ansvar** där skolan hjälper till att skapa en kultur där musik och orkesterspel är positivt och roligt samt samarbete för att lösa praktiska hinder som lokaler och scheman.

Kulturskolans orkesterskola/EI sistemas modell för samverkan med skolor är väl etablerad, och går att anpassa till skolors olika förutsättningar och även andra ämnen än musik.

Det finns goda möjligheter att etablera olika koncept i samverkan med skolan inom Kulturskolans samtliga ämnesområden. Ett exempel på detta kan vara en regelbunden målarverkstad inom ämnesområdet konst och media.

Förutsättningar som krävs för att starta upp ett nytt koncept inom samverkan med skolan

För att starta ett nytt koncept i samverkan med skolan krävs en tydlig samverkan med skolan som är förankrad på samtliga nivåer i utbildningsförvaltningen. Skolan behöver bidra med förutsättningar för att verksamheten ska fungera. Detta innebär att det behöver finnas gemensamma målsättningar för båda verksamheterna, praktiska förutsättningar såsom lämpliga lokaler, pedagogiskt stöd, hjälp med föräldrakontakt och ett gemensamt ansvar för verksamheten.

Kulturskolan behöver innan uppstart av ett nytt koncept se över sin schemaläggning och resursfördelning. Kulturskolan behöver även extra resurser för att starta upp ett nytt koncept i samverkan med skolan. Detta gäller främst ersättning för de pedagogtjänster som ska arbeta med satsningen och det material som krävs.

2. Hur bedömer kulturförvaltningen att ett sådant initiativ kan bidra till att stärka barns och ungas kreativitet, samarbetsförmåga och deltagande i kultur, särskilt bland grupper som i dag har begränsad tillgång till kreativa aktiviteter?

Hela Kulturskolans verksamhet ska i enlighet med Kulturskoleplanen bidra till att stärka barn och ungas kreativitet och samarbetsförmåga genom deltagande i Kulturaktiviteter.

Kulturskolans underrepresenterade grupper som beskrivs i Kulturskoleplanen är:

- Pojkar i alla åldrar
- Unga mellan 15–22
- Barn och unga i områdena Hässelby-Vällingby, Järva, Skärholmen, Farsta, Rågsved och Hagsätra
- Barn och ungdomar med funktionsnedsättning

Kulturskolans deltagarstatistik visar att verksamheten i samverkan med skolan jämnar ut deltagandet i Kulturskolan över staden. Exempel på detta är Kulturskolans orkesterskola/El Sistema som mestadels har verksamhet i underrepresenterade områden. Kulturskolans verksamhet i samverkan med skolan når även ut mer jämlikt till flickor och pojkar än Kulturskolans korta och långa bokningsbara kurser.

Kulturskolan har idag bokningsbara kurser inom ämnesområdet konst och media. Där ingår bild och form, teckning och illustration, animation, spelskapande, film och podcast.

Bild och form är ett ämne med låg tröskel där alla barn och unga kan delta utifrån sina egna förutsättningar. Kulturskolans långa kurser i bild och form är uppskattade och under vårterminen 2026 är 92% av alla utlagda kursplatser fyllda. Motsvarande siffra för samtliga ämnen inom långa bokningsbara kurser i Kulturskolan är 86%.

Kulturskolan bedömer att utökad verksamhet i samverkan med skolan inom ämnet Bild och form kan bidra till att stärka barns och ungas kreativitet, samarbetsförmåga och deltagande i kultur. Det

gäller särskilt för grupper som i dag har begränsad tillgång till kreativa aktiviteter.

3. Ämnar kulturförvaltningen utreda vilka organisatoriska och finansiella förutsättningar som krävs för att starta och driva en målarverkstad med låg eller ingen avgift för deltagarna, samt hur ett sådant projekt kan kopplas till andra kommunala initiativ inom kultur, utbildning och fritid?

Kulturskolan arbetar med att utveckla det kostnadsfria verksamhetsformatet Verksamhet i samverkan med skolan. Det innebär bland annat att se över vilka tider, ämnen och former för samverkan som kan bidra till Kulturskolans mål att nå fler deltagare, samt hur det kan planeras gemensamt med utbildningsförvaltningen.

Kulturförvaltningen är positiv till att tillsammans med utbildningsförvaltningen få ett budgetuppdrag för att utöka formatet Verksamhet i samverkan med skolan, till exempel inom ämnesområdet konst och media. Kulturförvaltningen anser inte att det behöver genomföras en separat utredning över vilka organisatoriska och finansiella förutsättningar som krävs för att starta och driva just en målarverkstad. Det ingår i Kulturskolans ordinarie arbete med implementeringen av kulturskoleplanen.

Att utveckla formatet Verksamhet i samverkan med skolan bidrar till flera av Kulturskolans mål och kulturskoleplanens utvecklingsområden. Verksamhet i samverkan med skolan kan även bidra till flera av stadens mål och önskade utveckling.

Stockholms stads program för barns rätt till Kultur har målet att alla barn och ungdomar ska uppleva och skapa en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan. I programmet beskrivs en stärkt samverkan mellan förskolor, skolor och stadens kulturverksamheter som ett sätt att uppnå en mångfald av konstnärliga uttryck under förskole- och skoltiden. Detta går i linje med kulturskoleplanen som beskriver att Kulturskolan ska utöka samverkan med skolan för att ge fler barn och unga möjlighet att ta del av verksamheten.

I Stockholms stads budget 2026 beskrivs att det är en rättighet för alla stockholmare, oavsett var i staden man bor, att kunna trivas och vara trygga i sina bostadsområden. Staden behöver särskilt ta ett större ansvar i våra fokusområden, Järva, Hagsätra-Rågsved, Skärholmen och Farsta. I dessa områden ska nämnder och bolag samordna sin verksamhet, internt och externt, samt arbeta aktivt med exempelvis stadsutveckling, trafik, förskola, skola, kultur och

socialtjänst för att utveckla fokusområdena. Att utöka Kulturskolans verksamhet i samverkan med skolan är ett bra sätt för Kulturskolan att nå ut till barn och unga i stadens fokusområden. Verksamheten i skolan är lätt att rikta till särskilda områden och når ut brett.

I stadens budget 2026 beskrivs att fler elever ska ges möjligheter till eget skapande i skolan. Samarbetet mellan skolorna och Kulturskolan ska uppmuntras och utökas, i synnerhet vad gäller lokaler, i syfte att nå fler elever. Skolans kulturinslag ska öka och utbildningsnämnden ska verka för att fler elever ges möjligheter till eget skapande i skolan. Att utöka Kulturskolans verksamhet i samverkan med skolan skulle möjliggöra eget skapande i skolan för fler barn och unga.

I stadens budget 2026 beskrivs att utbildningsnämnden i samarbete med kulturnämnden, idrottsnämnden och relevanta stadsdelsnämnder ska samordna och utöka arbetet med att erbjuda barn och unga en aktiv och meningsfull fritid i anslutning till skoldagen, med fokus på vuxenledda aktiviteter för barn i mellanstadieåldern. Kulturskolans verksamhet i samverkan med skolan kan förläggas i anslutning till skoldagens slut och kan därmed bidra att barn och unga utöver att ta del av kultur under skoltid även kan ta del av kultur under sin fritid.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Jelena Veljkovic
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Skrivelse från Isabel Smedberg-Palmqvist (L) om målarverkstad med inspiration av musikverksamheten El Sistema